

FAK 2632 Forsikringsøkonomi 1

Studium

Bachelor of Management, Bank og forsikring, Spesialkurs

Kursansvarlig

Ina Due-Tønnessen

Institutt

Institutt for rettsvitenskap

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Kurset er primært beregnet for ansatte som har vært ansatt i forsikringsnæringen en stund, men vil også kunne være nyttig for yngre ledere og trainees. Kurset vil være aktuelt for beslutningstakere og rådgivere så vel i forsikringsbransjen som for brukere av forsikringstjenester i offentlig eller privat virksomhet. Det vil være spesielt nyttig for ansatte i økonomiavdelinger. Kurset er obligatorisk til Risk and Insurance.

Læringsmål

Kunnskapsmål

Studentene skal forstå forsikringsselskapet som en del av finansnæringen. Videre skal de kunne forstå sammensetningen av selskapets investeringsstrategi, og kjenne regelverket som ligger til grunn. Studentene må lese og forstå resultatregnskap og balanse i et årsregnskap. De må vite hvordan og hvorfor stresstester gjennomføres.

Ferdighetsmål

Studentene skal få en overordnet forståelse av det generelle rammeverket forsikringsselskaper er underlagt. De skal med utgangspunkt i balansen tilhørende et liv- eller skadeselskap kunne forklare den regnskapsmessige behandlingen av sentrale poster i regnskapet som finansielle eiendeler og forsikringsmessige avsetninger samt annet regelverk av betydning for å forstå behandlingen av forsikringsmessige avsetninger. Studentene skal også forstå grunnlaget for beregning av kapitalkrav. De må kunne tolke stresstester, og gjøre rede for hvilke tiltak som eventuelt kan iverksettes. Studentene skal kunne forklare grunnleggende reassuransformer og når de er aktuelt for et forsikringsselskap å benytte forskjellige typer reassuranse.

Holdningsmål

Gjennom kurset tilsiktes studentene å opparbeide en bevisst holdning til de lover og regler som gjelder for finansnæringen, og bli bevisste på at de valg de tar og de råd de gir i sin yrkesutøvelse kan ha stor betydning for andre.

Forkunnskaper

Kurset forutsetter at studenten har grunnleggende kjennskap til norsk forsikringsvirksomhet. Kurset Innføring i forsikring bør være gjennomgått.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Clausen, Tore, Bjørnar Engelsen, Per Hovelsen, Thore Jordet, Kari Opsjøn. 2016. Forsikringsøkonomi : en innføring. 16. utg. BI Forsikring. Uaktuelle deler fjernet

Annet:

Annet:

A

- 1) Prop. 125 L (2013–2014) til Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)
Kapittel 6.1, 6.2, 6.7, 6.8 og 6.9, Virksomhetskrav og kapitalkrav mv. for finansforetak
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Prop-125-L-20132014/id763465/?q=&ch=6>
- 2) Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)
Kapittel 13 - underkapittel I og II, Kapittel 14 - underkapittel II og III, § 18-3
[https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2015-04-10-17?q=lov om finansforetak](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2015-04-10-17?q=lov%20om%20finansforetak)
- 3) Forskrift til finansforetaksloven om gjennomføring av Solvens II-direktivet (Solvens II-forskriften)
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-08-25-999>
- 4) Forskrift om overgangsregler mv. til lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forskrift-om-overgangsregler-mv.-til-lov-10.-april-2015-nr.-17-om-finansforetak-og-finanskonsern-finansforetaksloven/id2468829/>
- 5) Høring - forskrifter til finansforetaksloven
Del II og III i høringsnotatet, Hovedkapittel 2, 3 og 10 i Forslag til forskrifter (Vedlegg 1)
https://www.regjeringen.no/contentassets/b2cf5967d69a4290999302d79ca979ac/horingsnotat_finansforetaksloven.pdf
- 6) Lov om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven)
Kapittel 1 - Kapittel 7 i endret lov gjeldende fra 1.januar 2016.
[https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-10-44?q=lov om forsikringsvirksomhet](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-10-44?q=lov%20om%20forsikringsvirksomhet)
- 7) Rundskriv Tekniske standarder for gjennomføring av Solvens II
http://www.finanstilsynet.no/Global/Venstremeny/Rundskriv_vedlegg/2015/4_kvartal/Rundskriv_15_2015_Tekniske_Standarder_Solvens_II.pdf
- 8) Implementing Technical Standards supplementing Directive 2009/138/EC (Solvency II Directive)
http://ec.europa.eu/finance/insurance/docs/solvency/solvency2/overview-solvency-2-its_en.pdf
- 9) Risikoanalyser/stresstester i forsikringsselskaper og pensjonsforetak
<http://www.finanstilsynet.no/no/Forsikring-og-pensjon/Skadeforsikring/Tilsyn-og-overvakning/Rapportering/Stresstester/>
- 10) Jone Engh: Forsikringsvirksomhetsloven, kap. 7.1-7.4 (relevant tolkningsgrunnlag for den nye finansforetakslovens §§ 13-1 og 13-2)
- 11) Finanstilsynets tilsynsmetodikk med bruk av risikomoduler, Modul for markeds- og kredittrisiko i forsikring: Evaluering av styring og kontroll
http://www.finanstilsynet.no/Global/Forsikring%20og%20pensjon/Livsforsikring/Tilsyn%20og%20overv%c3%a5king/Tilsyn/Risikobasert%20tilsyn/modul%20for%20markeds-%20og%20kredittrisiko%20%20i%20forsikring%20-%20Evaluering%20av%20styring%20og%20kontroll%20_10.09.pdf

B

Foreløpig versjon, forventes å måtte oppdateres etter endringer i Forsikringsvirksomhetsloven og den nye Finansforetaksloven
Rundskriv 13/2012, Rettledning til rekneskapsregelverket for forsikringsselskaper
http://www.finanstilsynet.no/Global/Venstremeny/Rundskriv_vedlegg/2012/3_kvartal/Rundskriv_13_2012_Vedlegg.pdf

- 1) Lov om årsregnskap 1998:56
<http://www.lovdata.no/all/hl-19980717-056.html>
- 2) Forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper og livsforsikringsselskaper
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/forskrift-om-arsregnskap-for-skadeforsikringsselskaper-og-livsforsikringsselskaper/id2468844/>
- 3) Forskrift 18. desember 2015 om årsregnskap for livsforsikringsselskaper
[https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-18-1824?q=årsregnskap for livsforsikringsselskaper](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-18-1824?q=arsregnskap%20for%20livsforsikringsselskaper)

4) Forskrift 18. desember 2015 om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper
[https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-18-1775?q=årsregnskap for skadeforsikringsselskap](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-18-1775?q=årsregnskap%20for%20skadeforsikringsselskaper)

Tillegg (ikke i dokumentsamling)

Solvens II (informasjonsside fra Finanstilsynet)
<http://www.finanstilsynet.no/no/Forsikring-og-pensjon/Skadeforsikring/Tema/Solvens-II/>

Solvens II (informasjonsside fra EU-Kommisjonen)
http://ec.europa.eu/finance/insurance/solvency/solvency2/index_en.htm

Forskrift av 21. desember 2015 om utfyllende regler til Solvens II-forskriften
http://www.finanstilsynet.no/no/Artikkelarkiv/Aktuelt/2015/4_kvartal/Finanstilsynet-har-fastsatt-forskrift-med-utfyllende-regler-for-Solvens-II/

Høringsnotat om tilpasning av årsregnskapsforskrifter til IFRS
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fin/fma/horingsnotat_270907_1.pdf

Gleditsch, Jon.. 2016. Reassuranse - en innføring. BI Forsikring. Hefte som etter hvert vil komme i bokformat. Mindre rettelser gjort i 2016 versjonen.

Anbefalt litteratur

Emneoversikt

Emneoversikt

- Utviklingstrekk - endringer, forsikringsselskapet som del av finanskonsern
- Generelle rammebetingelser for forsikringsselskapers virksomhet (kapitaldekning, solvenskrav, regelverk, virksomhetsstyring)
- Kapitalforvaltning og kapitalkrav
- Investeringsrisiko og forsikringsrisiko
- Resultatregnskap og balanse
- Grunnleggende regnskapsprinsipper
- Vurderingsreglene
- Krav til årsregnskap og årsberetning
- Reassuranse

Dataverktøy

Læreprosess og tidsbruk

Gjennomføring

Deltid

Kurset gjennomføres som fjernundervisning med selvstudium og frivillige innsendingsoppgaver.

Det gjennomføres intensivundervisning på samlinger (i alt 5 dager).

Deltakelse på samling er obligatorisk.

Aktivitet	Timebruk
Deltakelse på intensivundervisning 5 dager	35
Forberede til forelesninger	10
Arbeid med pensumstoff	95
Oppgaver/aktiviteter på it's learning	30
Løse innsendingsoppgaver (2)	26
Eksamen	4
Anbefalt tidsbruk totalt	200

Må ha tilgang til Internett. I kurset anvendes regnearket Excel.

Eksamen

Kurset avsluttes med fire timers individuell skriftlig eksamen.

Eksamenskode(r)

FAK 26321, skriftlig eksamen som teller 100% av karakteren i FAK 2632 Forsikringsøkonomi 1, 7,5 studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler, BI-godkjent eksamenskalkulator. Under punktet eksamensinformasjon på studentportalen @bi, finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator og ordbok (https://at.bi.no/NO/Pages/Exa_Hjelpemidler-til-eksamen.aspx).

Kontinuasjon

Det arrangeres ingen kontinuasjonseksamen. Kandidater går opp til neste ordinær eksamen. Det påløper ekstra avgift for kontinuasjonseksamen.

Tilleggsinformasjon